

Tampereen Arkkitehtikillan yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2028

Tampereen Arkkitehtikilta

1.12.2025

Sisältö

ALKUSANAT	2
1 YHDENVERTAISUUS	2
2 ESTEETTÖMYYS	3
3 TAPAHTUMATOIMINTA	4
3.1 NÄIN TUNNISTAT EPÄASIALISEN KOHTELUN	5
4 VIESTINTÄ JA LÄPINÄKYVYYS	6
5 HÄIRINTÄ JA KIUSAAMINEN	7
6 YHDENVERTAISUUSPERIAATTEIDEN TOIMEENPANO JA SEURANTA	8
7 TOIMINTAOHJEET HÄIRINTÄTILANTEESSA.....	9
8 RAADIN, TOIMIJOIDEN JA NAKKILAISTEN OHJEISTUS	11

ALKUSANAT

Tämän yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on selkeyttää ja määritellä Tampereen Arkkitehtikillan yhdenvertaisuutta koskevat linjaukset ja käytännöt sekä ohjata niiden toteutumista. Yhdenvertaisuutta edistävän toiminnan tavoitteena on huolehtia siitä, että kilta kohtelee kaikkia yhdenvertaisesti ja mahdollistaa sitä, että jokainen killan jäsen voi tuntea killan omakseen. Suunniteltujen periaatteiden avulla pyritään kehittämään toimintaa, luomaan selkeämpiä toimintatapoja ja ennaltaehkäisemään mahdollisia ongelmatilanteita.

Vuoden 2025 raati- ja hallituskauden alussa kiltaan perustettiin yhdenvertaisuustoimikunta tarkastamaan killan tilanne yhdenvertaisuuden osalta, sekä kokoamaan yhdenvertaisuussuunnitelma. Toimikunta jatkaa killan toiminnan seuraamista ja tukee killan toimijoita yhdenvertaisuuden toteutumisessa. Yhdenvertaisuussuunnitelmaa tarkistetaan ja päivitetään vastaisuudessa aina, kun esille nousee päivittämistä tai tarkistamista vaativia tekijöitä tai kannanottoja.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on voimassa kerrallaan kolme vuotta, jonka lopulla dokumenttia tulee tarkastella ja tehdä siihen tarvittavat muutokset. Tämänhetkinen suunnitelma on julkaistu joulukuussa 2025 ja siten voimassa vuoden 2028 loppuun asti

1 YHDENVERTAISUUS

”Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaisesti sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia eikä ketään saa syrjiä henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuuden toteutuminen tarkoittaa siis sitä, että jokaisella tulee olla samanlaiset mahdollisuudet osallistua ja tulla kohdelluksi riippumatta hänen taustastaan.

Yhdenvertaisuuslain mukaisesti kiellettyä syrjintää on: välitön eli suora syrjintä, välillinen eli epäsuora syrjintä, häirintä, ohje tai käsky syrjiä, kohtuullisten mukautusten epääminen.

Laittomat syrjintäperusteet määritellään yhdenvertaisuuslaissa seuraavasti: ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

Häirintä sisältää uhkaavan, vihamielisen halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luomisen. Häirintä on yksi syrjinnän muodoista. Häirintää on sukupuoleen perustuva ja seksuaalinen häirintä, mutta häirintä voi liittyä myös muihin syrjintäperusteisiin, kuten esim. kieleen, kansalaisuuteen, uskontoon, mielipiteeseen, terveydentilaan tai vammaisuuteen.”

Yhdenvertaisuus on kaikkea killan toimintaa ohjaava periaate. Lähtökohtanamme on, että kaikki opiskelijat ikään, kansallisuuteen, etnisyyteen, ihonväriin, sukupuoleen, seksuaalisuuteen, terveydentilaan, toimintakykyyn, vakaumukseen, perhetilanteeseen tai sosioekonomiseen taustaan katsomatta ovat yhdenvertaisia killan jäseniä, ja kokevat olonsa yhtä tervetulleiksi. Kiltatoiminnassamme ei hyväksytä syrjintää tai häirintää ja siihen puututaan yhdenvertaisuussuunnitelman esittämien toimin ja/tai yhteistyössä TREYn tai yliopiston häirintäyhdyshenkilöiden kanssa.

Kilta pidättää oikeuden olla tekemättä yhteistyötä sellaisten ulkoisten tahojen kanssa, jotka rikkovat ylioppilaskunnan yhdenvertaisuusperiaatteita esimerkiksi osallistumalla häirinnäksi laskettavaan toimintaan killan tapahtumissa tai muussa toiminnassa. Tällaisissa tapauksissa ulkoiselle taholle ilmoitetaan kohteliaasti, ettei yhteistyö tällä kertaa ole killan kanssa mahdollista.

2 ESTEETTÖMYYS

Jokaisella killan jäsenellä on yhtäläinen oikeus osallistua killan toimintaan fyysisistä ominaisuuksista tai muista esteistä riippumatta. Yliopistolain (558/2009, 37 a §) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014, 15 §) mukaan opiskelijoilla on oikeus kohtuullisiin mukautuksiin, jotta opiskelu tai palveluiden saanti ei esty terveydentilan tai toimintakyvyn takia. Kohtuullisia mukautuksia arvioitaessa otetaan huomioon ihmisten tarpeiden lisäksi tapahtuman järjestäjän inhimilliset ja taloudelliset resurssit, toiminnan luonne ja laajuus sekä mukautusten arvioidut kustannukset (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014, 15 §). Kilta edistää näiden pykälien toteutumista omalla toiminnallaan.

Killan tapahtumat pyritään järjestämään mahdollisimman usein esteettömissä ympäristöissä ja tiloissa. Tilojen esteettömyydestä ja esimerkiksi tapahtumapaikan wc-järjestelyistä kerrotaan tapahtumailmoituksessa. Lisäksi tapauskohtaiset erityisjärjestelyt, kuten henkilökohtaisen avustajan ottaminen tapahtumaan, ovat mahdollisia. Kilta huolehtii, että sen tapahtumien ilmoittautumisvaiheessa pystyy kertomaan mahdollisista erityistoiveistaan tai -tarpeistaan.

Kilta kannustaa lämpimästi koko jäsenistöä ottamaan osaa killan toimintaan ja tapahtumiin, sekä kuulee mielellään parannusehdotuksia esteettömän toiminnan edistämiseksi.

Vastuu suunnitelman toteutumisesta ensisijaisesti tapahtumavastaavalla ja -toimihenkilöillä, kiltahuonevastaavalla ja keittiövastaavalla sekä myös muulla raadilla.

3 TAPAHTUMATOIMINTA

Yhdenvertaisuus otetaan TamArkilla huomioon tapahtumissa ja niiden suunnittelussa. Killan tapahtumat ovat koko jäsenistölle avoimia ja tapahtumien suunnittelussa panostetaan niiden saavutettavuuteen. Joitakin tapahtumia järjestetään erikseen määritellylle kohderyhmälle, kuten fuksiekskursio fukseille. Näissä tapauksissa kiltta varmistaa, että tapahtumaan suunniteltu kohderyhmä ei rajaudu muita kiltalaisia syrjivällä tai loukkaavalla tavalla. Osallistujamäärältään rajoitetuissa tapahtumissa jäsenillä on yhtäläiset mahdollisuudet päästä osallistumaan tapahtumaan. Osallistujat valitaan reilusti ennalta määrättyyn ja jäsenille ilmoitettuun tapaan, kuten ilmoittautumisjärjestykseen, perustuen.

Kilta järjestää monenlaisia tapahtumia, joilla pyritään tavoittamaan mahdollisimman moni jäsen ja tarjoamaan ajanvietettä erilaisista aiheista kiinnostuneille jäsenille. Tapahtumat pyritään järjestämään mainostuksesta tapahtuman toteuttamiseen saakka lähtökohtaisesti kaksikielisesti suomeksi ja englanniksi, jotta tapahtumat saavuttavat myös tapahtumasta mahdolliset kiinnostuneet, jotka eivät puhu Suomea ensimmäisenä kielenään. Tapahtumat käsittelevät monipuolisesti työelämää ja omaa alaa, liikuntaa, kulttuuria ja virkistytymistä. Kilta järjestää mahdollisuuksien mukaan ilmaisia tapahtumia. Maksullisten tapahtumien osallistumismaksut pyritään pitämään osallistujille kohtuuhintaisina.

Maksullisissa tapahtumissa, joissa on tarjoiluja, huomioidaan myös erityisruokavaliot. Erityisruokavaliota noudattaville tarjotaan yhtä hyvät tarjoilut kuin muillekin osallistujille. Myös jäsenille ilmaisissa tapahtumissa, joissa tarjotaan ruokaa, pyritään tarjoamaan erityisruokavaliota noudattaville yhtäläiset tarjoilut.

Kilta järjestää sekä tapahtumia, joissa on mahdollisuus nauttia alkoholia, että alkoholittomia tapahtumia. Alkoholinkäyttö ei koskaan ole välttämätöntä tapahtuman osallistujille, eikä ketään painosteta siihen. Tätä pyritään viestimään mahdollisimman selkeästi jäsenille. Jokainen tekee itse valintansa alkoholinkäytöstä, eikä tapahtumissa kommentoida muiden alkoholinkäyttöä tai -käyttämättömyyttä. On hyvä muistaa myös oman lähipiirin keskuudessa, ettei kavereidenkaan alkoholinkäyttöä tapahtumissa ole sopivaa kommentoida.

Saunatapahtumissa järjestetään aikataulun puitteissa sekä miehille että naisille omat saunavuorot yleisen saunavuoron lisäksi. Jäsenille annetaan mahdollisuus kertoa myös muista toiveistaan saunavuoroihin liittyen ennen tapahtumaa, ja toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Saunavuoroja kunnioitetaan eikä saunatiloissa käydä oman vuoron ulkopuolella. Kaikissa saunavuoroissa on uimapukupakko. Toisten uimapukua tai pyyhkeen käyttöä ei kommentoida. Yleisissä tiloissa ei kuljeta ilman vaatteita tai pyyhettä.

Tapahtumissa noudatetaan asiallisia ja toisia kunnioittavia käytöstapoja. Epäsopivaa käytöstä, kuten loukkaavaa huumoria vältetään ja esimerkiksi sitseillä ei esitetä loukkaavia tai muuten sopimattomia lauluja tai puheita. Tapahtumissa ei ole sopivaa kommentoida muita osallistujia esimerkiksi pukeutumiseen tai ulkonäköön perustuen. TamArk pidättää oikeuden poistaa TamArkin yhdenvertaisuussuunnitelman vastaisesti toimivat henkilöt tapahtumistaan.

”Mitään epäasiallista kohtelua ei tarvitse tai kuulu sietää. Mikäli sitä kuitenkin esiintyy, on hyvä toimia seuraavien ohjeiden mukaisesti: Ilmaise häiritsijälle selvästi ja yksiselitteisesti, ettet pidä hänen sinuun tai johonkin muuhun kohdistamastaan toiminnasta. Jos et uskalla yksin mennä häiritsijälle kertomaan, voit pyytää avuksesi ystävän tai esimerkiksi ylioppilaskunnan häirintäyhdyshenkilön. Voit myös ilmaista asian myös kirjallisesti esimerkiksi viestillä. Jatkuvan epäasiallisen kohtelun tapauksissa ota ylös kaikki tapahtumapaikat ja -ajat, sekä se, ketä on ollut läsnä tätä tilannetta todistamassa. Pidä tallessa myös muut todisteet, kuten teksti- tai sähköpostiviestit. Näin autat asian jatkokäsittelyä. Ota yhteys ylioppilaskunnan häirintäyhdyshenkilöihin, jotka auttavat sinua selvittämään tapausta täysin luottamuksellisesti”

Tekstilähde: TREYn ”Apua häirintään, syrjintään ja kiusaamiseen” -sivut

TREYn häirintäyhdyshenkilöihin saat helpoiten yhteyden sähköpostitse hairinta@trey.fi. Häirintäyhdyshenkilöihin voi ottaa yhteyttä anonyymisti myös häirintäilmoituslomakkeen kautta. Kaikki häirintäyhdyshenkilöiden kanssa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia ja kaikki kanssakäyminen heidän kanssaan tapahtuu opiskelijan ehdoilla. Mitään jatkotoimenpiteitä tai yhteydenottoja tehdä ilman suostumusta.

Myös yliopistoon voi ottaa yhteyttä häirintään liittyen, varsinkin, jos tilanne on tapahtunut yliopiston tapahtumissa tai opiskelutilanteessa. Yhteyttä voi ottaa sähköpostitse hairintailmoitus-opiskelu.tau@tuni.fi tai täyttämällä häirintäilmoituslomakkeen yliopiston sivulla Epäasiallinen kohtelu, häirintä ja kiusaaminen - apua opiskelijalle. Arkkitehtiopiskelijoiden häirintäyhdyshenkilönä toimii tiedekunnan opintopäällikkö. Opintopäällikköön voi olla myös suoraan yhteydessä häirintätilanteissa.

3.1 Turvallisen tilan periaatteet

Kiltamme kaikissa tapahtumissa noudatetaan turvallisen tilan periaatteita. Osallistuessasi sitoudut noudattamaan samoja periaatteita, kohtaamaan muut osallistujat avoimesti ja kunnioittamaan muita riippumatta heidän ominaisuuksistaan tai asemastaan. Jokaisella on oikeus tuntea olonsa turvalliseksi tapahtumissa ilman pelkoa syrjinnästä, häirinnästä tai minkään muotoisesta ahdistelusta.

3.2 Näin tunnistat epäasiallisen kohtelun

”Epäasiallinen kohtelu on yleisen hyvän tavan tai lain vastaista käyttäytymistä toista kohtaan. Se on useimmiten järjestelmällistä ja jatkuvaa, negatiivissävyistä, toista alistavaa toimintaa, joka ilmenee tekoina tai laiminlyönteinä. Myös yksittäiset, lievemmätkin teot voivat olla epäasiallista kohtelua kohdistuessaan toistuvasti samoihin henkilöihin. Kohteluun liittyy jossain määrin toistuvuutta tai olotilan pysyvyyttä, jotta haitta tai vaara terveydelle voi syntyä. Epäasialliseen kohteluun voi syllistyä kanssaopiskelija tai yliopiston henkilökunnan jäsen.

Häirintä voi kohdistua esimerkiksi ikään, ihonväriin, mielipiteisiin, vakaumukseen tai on luonteeltaan seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää. Häirintää on loukkaava käytös sanoin, toimin tai asentein. Vihjailu, asiaton ilmehtiminen ja elehtiminen, sopimaton koskettelu, asiattomat yhteydenotot ja karkea puhe ovat häirintää.

Henkinen väkivalta on pitkään jatkuvaa, toistuvaa kiusaamista, mitätöintiä tai muuta kielteistä käyttäytymistä. Henkinen väkivalta tuntuu ahdistavalta, alistavalta, nöyryyttävältä tai uhkaavalta ja saa tuntemaan puolustuskyvyttömyyttä.

Epäasiallista kohtelua ovat esimerkiksi uhkailu ja huutaminen, fyysinen ja henkinen väkivalta, ihmisen ominaisuuksien, luonteenpiirteiden tai yksityiselämän perusteeton kielteinen arvostelu tai mielenterveyden kyseenalaistaminen, sekä eristäminen yhteisön sosiaalisesta vuorovaikutuksesta.”

Tekstilähde: TREYn ”Apua häirintään, syrjintään ja kiusaamiseen” -sivut

Vastuu suunnitelman toteutumisesta ensisijaisesti tapahtumavastaavalla ja -toimihenkilöillä, sekä myös muulla raadilla.

4 VIESTINTÄ JA LÄPINÄKYVYYS

Killan varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen Tampereen teknillisessä yliopistossa tutkinto-, jatko-, tai vaihto-opintoja suorittava henkilö, joka hyväksyy killan tarkoituksen ja säännöt sekä suorittaa killan jäsenmaksun. Killan toiminnasta ja tapahtumista viestitään kaikille jäsenille tasapuolisesti. Viestinnässä kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että mahdollisimman suuri osa arkkitehtuurin opiskelijoista löytää mukaan killan toimintaan heti opintojen alusta asti. Viestintään käytetään ensisijaisesti killan sähköpostilistaa, jota pääsevät lukemaan kaikki jäsenmaksun maksaneet killan jäsenet.

Sähköpostilistan lisäksi viestitään kaikissa killan virallisissa informaatiokanavissa, joihin kaikilla jäsenillä on pääsy. Killan sosiaalisen median viestintäkanavissa ilmestyviin kuviin pyritään

lisäämään näkövammaisten lukulaitteilla luettavat kuvan sisällön tiivistävät kuvatekstit ja killan julkaisemaan videomateriaaliin tekstitykset. Julkisesti viestitään sekä suomeksi että englanniksi, tähän luetaan mukaan myös epävirallisemmat muistutukset esimerkiksi killan telegram-kanavissa. Suoraviestinnän kieli vaihtelee, sillä jokainen jäsen saa pyytää itselleen kohdistetun viestinnän joko suomeksi tai englanniksi. Yritysyhteistyökumppaneiden lähettämät viestit jaetaan alkuperäisellä kielellään.

Killan nettisivujen saavutettavuuteen panostetaan ja sisällössä pyritään siihen, että se on mahdollisimman ymmärrettävää. Tämä sisältää myös killan englanninkielisten nettisivujen ajan tasalla pitämisen ja päivityksen vastaamaan suomenkielisten sivujen tasoa tiedotuksessa ja informaation kulussa. Sivustolla vältetään esimerkiksi räikeää värimaailmaa ja sekavaa asettelua. Tekstit kirjoitetaan selkeällä yleiskielellä. Nettisivujen on tarkoitus olla helppokäyttöiset, jotta käyttäjä löytää haluamansa tiedon. Myös muussa killan virallisessa viestinnässä pyritään saavutettavuuteen ja ymmärrettävyyteen.

Killan toiminnassa pyritään läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen. Killan yleiskokoukset ovat avoimia koko jäsenistölle killan sääntöjen mukaisesti. Yleiskokousten pöytäkirjat ovat kaikille killan varsinaisille jäsenille saatavilla ja ne lähetetään jäsenille sähköpostitse. Raadin toissaviikoittaiset kokoukset ja niiden pöytäkirjat ovat kuitenkin jäsenistöltä lähtökohtaisesti salattuja. Kokouksissa käsitellään arkaluontoisia ja ajoittain salaisia asioita. Pöytäkirjojen salaisena pitämisellä hallitus haluaa myös antaa kaikille hallituksen jäsenille mahdollisuuden ilmaista mielipiteensä rohkeammin kokouksissa. Jäsenellä on oikeus pyytää ote pöytäkirjasta, jos kokouksessa on käsitelty häntä koskevaa asiaa. Raadin kokousten päätösluettelot tai tiivistelmät tiedotetaan killan jäsenille.

Killan hallitus vastaanottaa palautetta suullisesti ja killan virallisilta nettisivuilta (www.tamark.fi) löytyvän palautelomakkeen kautta. Jokainen palaute käydään läpi hallituksen kokouksessa. Hallitus reagoi palautteeseen, mikäli se on tarpeen. Jäsenistöllä on mahdollisuus osallistua killan toiminnan organisoimiseen myös raatitoiminnan ulkopuolella esimerkiksi vuosijuhlatiimin, tai muun vapaaehtoistoiminnan ja nakkeilun (tapahtumien ja killan muun toiminnan yhteydessä toteutuvan vapaaehtoistyön) kautta.

Vastuu suunnitelman toteutumisesta ensisijaisesti tiedotus- ja somevastaavilla ja hallituksella sekä myös muulla raadilla.

5 HÄIRINTÄ JA KIUSAAMINEN

Kilta ei hyväksy häirintää, syrjintää, kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua missään muodossa. Häirintä voi kohdistua esimerkiksi ikään, ihonväriin, mielipiteisiin, vakaumukseen tai

olla luonteeltaan seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää. Häirintää on loukkaava käytös sanoin, elein, toimin tai asentein. Kiusaaminen on toistuvaa, pitkään jatkuvaa negatiivissävytteistä, toista alistavaa tai loukkaavaa toimintaa, joka ilmenee tekoina tai laiminlyönteinä. Epäasiallista kohtelua ovat esimerkiksi uhkailu ja huutelu, fyysinen ja henkinen väkivalta, loukkaava huumori, ihmisen ominaisuuksien, luonteenpiirteiden tai yksityiselämän arvostelu tai mielenterveyden kyseenalaistaminen, sekä eristäminen yhteisön sosiaalisesta vuorovaikutuksesta.

Killan toiminnassa jokaisella ihmisellä on oikeus olla oma itsensä, eikä muilla ole oikeutta loukata toisten henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Jokainen henkilö kokee häirinnän ja kiusaamisen eri tavalla ja sama tilanne voidaan kokea eri ihmisten toimesta eri tavoin. Olennaista häirinnän ja kiusaamisen ehkäisemisessä on se, että huomioidaan toistemme erilaisuus ja tunteet, sekä kunnioitetaan niitä. Se, mikä tuntuu toiselle hauskalta huumorilta, voi tuntua toisesta loukkaavalta. Epäasiallisen kohtelun kokemukset ovat subjektiivisia, eikä niitä kyseenalaisteta. Kenestäkään ei voi tehdä oletuksia heidän ulkoisen olemuksensa perusteella. Killan toiminnassa vältetään sukupuolistereotypioita ja ketään ei syrjitä sukupuolen tai seksuaalisen suuntautumisen takia. Toiminnassa vältetään myös hetero- tai cis-normatiivisia rakenteita tai oletuksia. Nämä ovat ihmisten henkilökohtaisia asioita, eivätkä ne saa vaikuttaa kenenkään mahdollisuuksiin osallistua killan toimintaan.

TamArkin tapahtumien kuvauksissa ilmoitetaan niiden olevan vapaita häirinnästä ja syrjinnästä, sekä liitetään häirintäyhdyshenkilön yhteystiedot. Trey vastaa jatkossakin myös kiltojen häirintään ja syrjintään puuttumisesta. Akuutisti tapahtumissa voi myös olla yhteydessä järjestäjiin havaitessaan häirintää tai joutuessaan häirinnän kohteeksi. Killalta ei vaadita omaa häirintäyhteyshenkilöä resurssien sekä osaamisen puutteen vuoksi. Killan sivuilta löytyy anonyymi palautelaatikko, johon voi ottaa matalalla kynnyksellä yhteyttä killan tapahtumissa tai toiminnassa havaituista yhdenvertaisuuspuutteista tai seikoista, joissa voimme vielä kehittyä. Palautelaatikon läpikäynnistä vastaa koko raati. Akuuteissa tilanteissa paras toimintatapa on ottaa yhteyttä TREYn häirintäyhdyshenkilöihin (hairinta@trey.fi) tai yliopiston häirintäyhdyshenkilöihin (hairintailmoitus-opiskelu.tau@tuni.fi). Lisäksi yhteyttä voi ottaa killan puheenjohtajaan ja kauden yhdenvertaisuusvastaavaan, jos tällainen on kaudelle nimetty.

6 YHDENVERTAISUUSPERIAATTEIDEN TOIMEENPANO JA SEURANTA

Pelkkä yhdenvertaisuussuunnitelman kirjoittaminen ei vielä automaattisesti kehitä tai paranna toimintaa. Suunnitelmassa esitettyjen ohjeistusten ja periaatteiden on tultava osaksi killan

jokapäiväistä toimintaa ja niiden toteutumista on seurattava aktiivisesti. Tästä syystä osana tätä suunnitelmaa on myös toimia, joita yhdenvertaisuussuunnitelman käyttöönotossa ja seurannassa tulee hyödyntää.

Yhdenvertaisuussuunnitelma käydään läpi nykyisen ja tulevien hallitusten kanssa, jotta kaikki toimijat sisäistävät ja ymmärtävät killan yhdenvertaisuutta edistävät periaatteet. Näin he voivat varmistaa, että heidän itse järjestämänsä toiminta noudattaa suunnitelmassa esitettyjä toimintatapoja. Ensimmäisinä vuosina on tarpeen keskustella myös siitä, mitä aikaisemmin käytössä olleita toimintatapoja tarvitsee muuttaa. Suunnitelmaa jaetaan myös jäsenistölle ja heitä autetaan sisäistämään sen sisältö, sekä toimimaan sen mukaisesti. Killan yhdenvertaisuusohjeistukset perehdytetään vuosittain myös uusille fukseille.

Yhdenvertaisuusvastaavasta tai yhdenvertaisuustiimistä tehdään raatipestejä, joita voi vuosittain hakea raadin vaihtuessa samalla tavalla kuin muitakin tehtäviä. Yhdenvertaisuusvastaavien tulee tuntea hyvin sekä killan että ylioppilaskunnan yhdenvertaisuuteen ja häirintätilanteisiin liittyvät periaatteet ja toimintatavat. He perehtyvät pestin alkaessa TREYn ja yliopiston yhdenvertaisuusmateriaaleihin ja killan yhdenvertaisuussuunnitelmaan, sekä täydentävät osaamistaan TREYn koulutuksissa ja foorumeilla. Heidän tehtävänä on tarvittaessa neuvoa ja opastaa muita raatilaisia ja kiltalaisia yhdenvertaisuus- ja häirintäasioihin liittyen. Yhdenvertaisuusvastaavan tehtävänä on täydentää raati- ja hallituskauden lopussa yhdenvertaisuusvastaavan testamentti, joka perehdyttää pestin seuraavaa haltijaa tehtävään, varmistaa sen ajankohtaisuus ja toimittaa se pestin seuraavalle haltijalle.

On tärkeää, että myös jäsenistön kokemuksia yhdenvertaisuuden toteutumisesta seurataan aktiivisesti. Tässä hyviä toimintamalleja voivat olla esimerkiksi säännöllisesti toteutettavat yhdenvertaisuuskyselyt, jotka voidaan pitää joko osana jäsenistökyselyjä tai omina kyselyinään. Kyselyitä teetetään erityisesti fukseille, sillä fukseilta saadaan tuoretta palautetta etenkin toiminnan saavutettavuudesta. Kyselyihin tulee voida vastata myös anonyymisti. Palautetta yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja yleisestä toiminnasta otetaan vastaan ympäri vuoden. Kyselyistä ja palautteista esiin tulevia tavoitteita killan yhdenvertaisuustyössä edistetään yhdenvertaisuustiimin puolesta ja niiden toteutumista tarkastellaan vuosittain.

7 TOIMINTAOHJEET HÄIRINTÄTILANTEESSA

Häirintä, syrjintä, kiusaaminen tai muu epäasiallinen käytös ei ole hyväksyttävää missään tilanteessa. Mikäli häirintää kuitenkin esiintyy, on hyvä toimia seuraavien ohjeiden mukaisesti.

Jos koet häirintää, syrjintää, kiusaamista tai muuta epäsovivaa käytöstä, toimi näin:

- Mitään häirintää, syrjintää tai kiusaamista ei tarvitse tai kuulu sietää.
- Ilmaise häiritsijälle selvästi ja yksiselitteisesti, ettet pidä hänen sinuun kohdistamastaan toiminnasta.
- Tilanteen vaatiessa tai pitkittyessä kerro tapahtuman järjestäjille asiasta. Killan tapahtumissa sopiva taho on esimerkiksi hallituksen jäsen tai yhdenvertaisuusvastaava. Heillä on tieto, miten tilanteessa pitää toimia.
- Jos et voi tai uskalla mennä puhumaan häiritsijälle itse, voit pyytää avuksesi ystävän tai killan raadin jäsenen. Myös esimerkiksi viestin kirjoittaminen on yksi vaihtoehto.
- Jatkuvan häirinnän tapauksissa ota ylös kaikki häirinnän tapahtumapaikat ja -ajat, sekä se, ketkä ovat olleet läsnä tätä häirintää todistamassa.
- Pidä tallessa myös muut todisteet häirinnästä, kuten teksti- tai sähköpostiviestit. Näin autat asian jatkokäsittelyä.
- Ota yhteys ylioppilaskunnan tai yliopiston häirintäyhdyshenkilöön, joka auttaa sinua selvittämään tapausta täysin luottamuksellisesti. Myös tapahtumasta tiedon saanut hallituksen jäsen tai muu henkilö kohtelee asiaa luottamuksellisesti. Yhteydenottoon ei välttämättä vaadita mitään vakavaa, pelkkä huoli tai pohdinta on riittävä syy.
- Häiritsevästi käyttäytyvä henkilö voidaan tarvittaessa poistaa tilaisuudesta. Rikoksen tapahtuessa asiasta voidaan tehdä myös rikosilmoitus.

Jos havaitset häirintää, syrjintää, kiusaamista tai muuta epäsopivaa käytöstä, toimi näin:

- Mene väliin ja puutu tilanteeseen, jos mahdollista. Puuttuminen voi tarkoittaa esimerkiksi puheenaiheen vaihtamista tai epäsopivasta käytöksestä huomauttamista. Huomauttaminen epäasiallisesta käytöksestä on hyvä tehdä yksityisesti, ei julkisesti.
- Tilanteen kokijalta voi kysyä, haluaako hän tilanteeseen puututtavan. Älä pahenna tilannetta esimerkiksi nauramalla tai kyseenalaistamalla tapahtunutta tai henkilöiden tuntemuksia.
- Tilanteen vaatiessa tai pitkittyessä kerro tapahtuman järjestäjille asiasta. Killan tapahtumissa sopiva taho on esimerkiksi hallituksen jäsen tai yhdenvertaisuusvastaava. Heillä on tieto, miten tilanteessa pitää toimia.
- Jatkuvan häirinnän tapauksissa ota ylös kaikki häirinnän tapahtumapaikat ja -ajat, sekä se, ketkä ovat olleet läsnä tätä häirintää todistamassa.

- Pidä tallessa myös muut todisteet häirinnästä, kuten teksti- tai sähköpostiviestit. Näin autat asian jatkokäsittelyä.
- Jos haluat käsitellä tilannetta lisää, se hoidetaan yhdessä TREYn tai yliopiston häirintäyhdyshenkilön kanssa. Tällä varmistetaan asian hoitaminen asiantuntevasti ja luottamuksellisesti. Tapahtumasta tiedon saanut hallituksen jäsen tai muu henkilö kohtelee asiaa luottamuksellisesti. Yhteydenottoon ei välttämättä vaadita mitään vakavaa, pelkkä huoli tai pohdinta on riittävä syy.
- Häiritsevästi käyttäytyvä henkilö voidaan tarvittaessa poistaa tilaisuudesta. Rikoksen tapahtuessa asiasta voidaan tehdä myös rikosilmoitus.

8 RAADIN, TOIMIJOIDEN JA NAKKILAISTEN OHJEISTUS

Jos sinulle tullaan raportoimaan häirinnästä, syrjinnästä, kiusaamisesta tai muusta epäsopivasta käytöksestä, toimi näin:

- Järjestäjien antama apu häirintätilanteissa on aina vain ns. ensiaputyypistä, esimerkiksi käytöksestä huomauttamista tai tapahtumasta poistamista. Killalla ei ole tarvittavaa asiantuntemusta asian jatkokäsittelyyn, vaan se annetaan aina ylioppilaskunnan tai yliopiston häirintäyhdyshenkilön hoidettavaksi.
- Huomauttaminen epäasiallisesta käytöksestä on hyvä tehdä yksityisesti, ei julkisesti. Puuttuja voi esimerkiksi pyytää häiritsevästi käyttäytynyttä henkilöä hetkeksi juttelemaan sivuun kahden kesken.
- Mene tilanteeseen rauhallisesti ja puolueettomasti. Älä syyllistä tai provosoi ketään tai kyseenalaista henkilöiden tuntemuksia.
- Jos tuntuu, että et osaa hoitaa tilannetta yksin, pyydä apua.
- Epäillylle tekijälle voi huomauttaa tapahtumasta ja todeta, ettei käytös ole ollut sopivaa.
- Tapahtuneeseen on mahdollista myös palata myöhemmin, mikäli asian selvittäminen ei ole mahdollista välittömästi.
- Häiritsevästi käyttäytynyt henkilö voidaan tarvittaessa poistaa tapahtumasta. Rikoksen tapahtuessa asiasta voidaan tehdä myös rikosilmoitus.

- Viime kädessä killan toimijat eivät ole lainvalvojia. Mikäli häiritsevä henkilö jatkaa toimintaansa, ei suostu lähtemään ja/tai käyttäytyy uhkaavasti, voidaan paikalle kutsua poliisi.
- Neuvo tapahtumasta kertoneelle tai häirintää kokeneelle, että hän voi ottaa milloin tahansa yhteyttä ylioppilaskunnan tai yliopiston häirintäyhdyshenkilöihin. Yhteyttä voi ottaa kaikissa tilanteissa. Mihinkään toimenpiteisiin ei ryhdytä ilman yhteydenottajan toivetta.
- Mikäli koetaan aiheelliseksi, hallitus voi käsitellä kokouksessaan tilanteeseen liittyen killan sääntöjen mukaisia kurinpidollisia toimia. Tapaukset käsitellään mahdollisimman luottamuksellisesti.
- Häirintätilanteista tiedon saaneet hallituksen jäsenet tai muut henkilöt kohtelevat asioita aina täysin luottamuksellisesti!
- Tukea voidaan hakea myös yliopiston yhdenvertaisuussuunnitelmasta, jota TamArk myös noudattaa.

Hallitus

1.12.2025